

Brusel 1. února 2024
(OR. en)

5998/24

Interinstitucionální spis:
2024/0028(COD)

POLCOM 35
COEST 87
AGRI 69
CODEC 225

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	1. února 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 50 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné na ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 50 final.

Příloha: COM(2024) 50 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 31.1.2024
COM(2024) 50 final

2024/0028 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese
použitelné na ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a
Evropským společenstvím pro atomovou energii
a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nevyprovokovaná a neodůvodněná útočná válka Ruska proti Ukrajině od 24. února 2022 má velmi nepříznivý dopad na schopnost Ukrajiny obchodovat se zbytkem světa, jelikož způsobuje oběti na životech, přináší potřebu zaměřit se na obranu území, vede k vysídlení velkého počtu obyvatel, ničí výrobní kapacity a kvůli omezení přístupu k Černému moři způsobuje nedostupnost značné části dopravních prostředků. V této obtížné situaci Evropská rada ve svých závěrech ze dne 27. října 2023 a 15. prosince 2023 zdůraznila, že Ukrajině bude i nadále poskytovat významnou politickou a hospodářskou podporu tak dlouho, jak bude třeba. Ukrajina navíc požádala Unii, aby co nejvíce usnadnila podmínky, které jí umožní udržet si obchodní postavení vůči zbytku světa a dále prohloubit své obchodní vztahy s Uníí. Opatření za tímto účelem zahrnují usnadnění logistiky prostřednictvím Dohody mezi Uníí a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě¹, trasy solidarity mezi EU a Ukrajinou a zvýšení míry liberalizace trhu prostřednictvím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/870 ze dne 30. května 2022² a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1077 ze dne 31. května 2023³ o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné pro ukrajinské produkty podle dohody o přidružení. Nařízení (EU) 2023/1077 vstoupilo v platnost dne 6. června 2023 a bude v platnosti do 5. června 2024. Tato opatření prokazatelně zvýšila flexibilitu a jistotu pro ukrajinské výrobce.

S ohledem na pokračující útočnou válku Ruska proti Ukrajině a z ní vyplývající potřebu nadále hospodářsky podporovat Ukrajinu a vzhledem k tomu, že Ukrajině byl v červnu 2022 udělen status kandidátské země EU a v prosinci 2023 byla zahájena přístupová jednání, předkládá Komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se tato opatření pro liberalizaci obchodu obnovují a které by se mělo uplatňovat po dobu jednoho roku ode dne, kdy skončí platnost stávajících opatření (tj. od 6. června 2024):

- Dočasné pozastavení všech zbývajících cel podle hlavy IV dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou (dále jen „dohoda o přidružení“)⁴, kterou se zřizuje prohloubená a komplexní zóna volného obchodu. To se týká dvou kategorií produktů:

¹ Viz rozhodnutí Rady (EU) 2022/1158 ze dne 27. června 2022 o podpisu jménem Unie a prozatímním provádění Dohody mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě (Úř. věst. L 179, 6.7.2022, s. 1) a rozhodnutí Rady (EU) 2022/2435 ze dne 5. prosince 2022 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě jménem Unie (Úř. věst. L 319, 13.12.2022, s. 5), jakož i rozhodnutí smíšeného výboru zřízeného Dohodou mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě č. 2/2023 ze dne 16. března 2023 o pokračování v provádění dohody (Úř. věst. L 123, 8.5.2023, s. 36).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/870 ze dne 30. května 2022 o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné pro ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Ukrajinou na straně druhé (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 103).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1077 ze dne 31. května 2023 o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné pro ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Ukrajinou na straně druhé (Úř. věst. L 144, 5.6.2023, s. 1).

⁴ Dohodu o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé (Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3) podepsaly

- ovoce a zeleniny, na které se vztahuje systém vstupní ceny,
 - zemědělských produktů a zpracovaných zemědělských produktů, na něž se vztahují celní kvóty.
- Dočasné pozastavení uplatňování kapitoly V a článku 24 společných pravidel dovozu (ochranných opatření)⁵, pokud jde o dovoz pocházející z Ukrajiny.

Tato dočasná a mimořádná opatření přispějí k tomu, aby bylo možné nepřetržitě podporovat a posilovat stávající obchodní toky z Ukrajiny do Unie. To je v souladu s jedním z cílů dohody o přidružení, jímž je vytvořit podmínky pro lepší hospodářské a obchodní vztahy vedoucí k postupné integraci Ukrajiny do vnitřního trhu EU.

Opatření pro liberalizaci obchodu stanovená tímto návrhem nařízení se přijímají v souladu se závazkem uvedeným v článku 2 dohody o přidružení, který jako základní prvek dohody stanoví podporu dodržování zásad svrchovanosti a územní celistvosti, nedotknutelnosti hranic a nezávislosti. Ve stejném duchu by samotná opatření pro liberalizaci obchodu byla podmíněna dodržováním těchto základních zásad uvedených v článku 2, včetně těch, které stanoví, že základními prvky této dohody je dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod a dodržování zásady právního státu.

Cílem opatření pro liberalizaci obchodu obsažených v tomto návrhu je dále v souladu s čl. 207 odst. 1 Smlouvy o fungování EU zajistit, aby byla společná obchodní politika Unie prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie stanovených v článku 21 Smlouvy o EU.

Podle návrhu se použije ochranný mechanismus založený na pravidelném monitorování, umožňující uložit jakékoli opatření, které je nezbytné. Ochranný mechanismus rovněž zahrnuje povinnost Komise přijmout opatření, pokud dovoz drůbeže, vajec a cukru překročí aritmetický průměr množství dovezených v letech 2022 a 2023.

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tato opatření pro liberalizaci obchodu by byla v souladu s prováděním dohody o přidružení, a zejména s hlavou IV zakládající prohloubenou a komplexní zónu volného obchodu, která stanoví, že strany postupně vytvoří oblast volného obchodu v přechodném období o maximální délce deseti let, počínaje vstupem uvedené dohody v platnost.

Nařízení (EU) 2023/1077 navíc prokázalo, že EU je pevně odhodlána hospodářsky podporovat Ukrajinu prostřednictvím mezinárodního obchodu v souvislosti s útočnou válkou Ruska proti Ukrajině. Obnovení platnosti opatření pro liberalizaci obchodu je logickým pokračováním této politiky, jelikož útočná válka ani hospodářské obtíže Ukrajiny neustávají.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Evropská unie důrazně odsoudila útočnou válku Ruska proti Ukrajině a v této mimořádné situaci podnikla bezprecedentní kroky na podporu Ukrajiny, které sahají od finanční pomoci, včetně makrofinanční pomoci na opatření v mimořádné situaci a obnovu, přes dodávky

strany ve dvou částech, a to v březnu a červnu 2014. Dohoda o přidružení je v některých částech prozatímně uplatňována od 1. listopadu 2014. Prohloubená a komplexní zóna volného obchodu se prozatímně uplatňuje od 1. ledna 2016 a po ratifikaci všemi členskými státy EU je plně v platnosti od 1. září 2017.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/478 ze dne 11. března 2015 o společných pravidlech dovozu (Úř. věst. L 83, 27.3.2015, s. 16).

vojenského vybavení a přijetí rozsáhlých sankcí vůči Rusku a Bělorusku až po zintenzivnění spolupráce v rámci dohody o přidružení. Kromě toho byl Ukrajině v červnu 2022 udělen status kandidátské země EU a v prosinci 2023 byla zahájena přístupová jednání. Navrhované nařízení by proto bylo v souladu s povinnostmi Unie podle čl. 21 odst. 3 Smlouvy o EU dbát na soudržnost mezi jednotlivými oblastmi její vnější činnosti, jakož i s čl. 207 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, který stanoví, že společná obchodní politika má být prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie, a z těchto ustanovení vychází.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem návrhu je čl. 207 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Společná obchodní politika je v souladu s čl. 3 odst. 1 písm. e) Smlouvy o fungování EU definována jako oblast, jež spadá do výlučné pravomoci Unie. Zásada subsidiarity se proto nepoužije.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je nezbytný pro provádění společné obchodní politiky a pro dosažení cíle, kterým je hospodářská podpora Ukrajiny v jejích současných obtížích, a to i v oblasti obchodu s Unií.

- **Volba nástroje**

Tento návrh je v souladu s čl. 207 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, který stanoví opatření společné obchodní politiky.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex post / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Posouzení dopadů**

Aby se zajistilo pokračování opatření pro liberalizaci obchodu pro Ukrajinu po skončení platnosti nařízení (EU) 2023/1077 dne 5. června 2024, je třeba, aby toto nařízení vstoupilo v platnost dne 6. června 2024. Vzhledem k této nutnosti a z toho vyplývající naléhavosti tohoto návrhu nebylo provedeno žádné posouzení dopadů. Ustanovení dohody o přidružení týkající se obchodu a obchodních záležitostí však byla předmětem posouzení dopadů na udržitelnost, které zadalo GŘ pro obchod v roce 2007 a které se stalo podkladem pro jednání o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu. Uvedená studie potvrdila, že provádění ustanovení týkajících se obchodu a obchodních záležitostí by mělo pozitivní hospodářský dopad pro EU i pro Ukrajinu.

Kromě toho jsou pravidelně monitorovány a vykazovány toky dovozu podle nařízení (EU) 2023/1077. Při monitorování nebyly zjištěny důkazy *prima facie* o nepříznivých účincích na trh Unie.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Opatření nezvyšuje administrativní zátěž pro podniky.

- **Základní práva**

Uvedená opatření se řídí týmiž základními zásadami, jež jsou zakotveny v dohodě o přidružení mezi EU a Ukrajinou. Článek 2 dohody o přidružení s Ukrajinou zejména stanoví, že dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod a dodržování zásady právního státu představují základní prvky této dohody.

Opatření pro liberalizaci obchodu by byla rovněž v souladu s Listinou základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Na základě odhadu podle úrovně objemu dovozu produktů, na něž se vztahuje navrhované nařízení, nad rámec roční bezcelní kvóty z Ukrajiny v roce 2021 by Evropská unie zaznamenala roční ztrátu příjmů z cel ve výši 33,4 milionu EUR. Celková odhadovaná částka tedy činí 33,4 milionu EUR⁶, a proto bude dopad na vlastní zdroje EU velmi omezený.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Online zprávy o vývoji dvoustranného obchodu mezi EU a Ukrajinou jsou k dispozici na zvláštních internetových stránkách Evropské komise. Každé dva měsíce bude probíhat pravidelné monitorování dopadu nařízení s přihlédnutím k informacím o vývozu, dovozu, cenách na trhu Unie a výrobě produktů, na něž se vztahují opatření pro liberalizaci obchodu, v Unii.

- **Informativní dokumenty (u směrníc)**

Nevztahuje se na tento návrh.

⁶ Odhad u produktů nad rámec celních kvót činí 44,5 milionu EUR. Ztráta příjmů z tradičních vlastních zdrojů vyplývající z tohoto nařízení se tedy odhaduje na 44,5 milionu EUR (hrubá částka včetně nákladů na výběr) x 0,75 = 33,4 milionu EUR pro dané období.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

S ohledem na mimořádnou situaci na Ukrajině je cílem opatření zvýšit obchodní toky u veškerého dovozu z Ukrajiny pozastavením všech zbývajících cel a dovozních cel uplatňovaných na ukrajinské produkty. Opatření pro liberalizaci obchodu by byla provedena ve formě úplného pozastavení dovozních cel na všechny produkty.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné na ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 2 této smlouvy, s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem¹,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé² (dále jen „dohoda o přidružení“) tvoří základ vztahů mezi Unií a Ukrajinou. V souladu s rozhodnutím Rady 2014/668/EU³ byla hlava IV dohody o přidružení, která se týká obchodu a obchodních záležitostí, prozatímne prováděna od 1. ledna 2016 a po ratifikaci všemi členskými státy vstoupila v platnost dne 1. září 2017.
- (2) Strany dohody o přidružení (dále jen „strany“) v ní vyjádřily své přání ambiciózním a inovativním způsobem posílit a rozšířit vzájemné vztahy, usnadnit postupnou hospodářskou integraci a dosáhnout jí, v souladu s právy a povinnostmi vyplývajícími z jejich členství ve Světové obchodní organizaci.
- (3) Článek 25 dohody o přidružení stanoví postupné vytvoření oblasti volného obchodu mezi stranami v souladu s článkem XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 (GATT 1994). Za tímto účelem článek 29 dohody o přidružení stanoví postupné odstraňování cel v souladu se sazebníky, jež jsou v ní obsaženy, a umožňuje toto odstraňování urychlit a rozšířit.
- (4) Nevypovokovaná a neodůvodněná útočná válka Ruska proti Ukrajině vedená od 24. února 2022 má velmi nepříznivý dopad na schopnost Ukrajiny obchodovat se zbytkem světa kvůli ničení výrobní kapacity i kvůli nedostupnosti značné části

¹ Postoj Evropského parlamentu ze dne dd.mm.2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne ...

² Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3.

³ Rozhodnutí Rady 2014/668/EU ze dne 23. června 2014 o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé, pokud jde o hlavu III (s výjimkou ustanovení o zacházení s pracovníky, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí a jsou legálně zaměstnáni na území druhé strany) a hlavy IV, V, VI a VII dohody a související přílohy a protokoly (Úř. věst. L 278, 20.9.2014, s. 1).

přepravních prostředků, například v důsledku omezeného a nejistého přístupu k Černému moři. Za těchto výjimečných okolností a za účelem zmírnění nepříznivého hospodářského dopadu válečné agrese Ruska proti Ukrajině je nezbytné urychlit rozvoj užších hospodářských vztahů mezi Unií a Ukrajinou s cílem poskytovat nadále podporu ukrajinským orgánům a obyvatelstvu. V souladu s urychlením odstraňování cel na obchod mezi Unií a Ukrajinou je proto nezbytné a vhodné nadále stimulovat obchodní toky a udělit koncese v podobě opatření pro liberalizaci obchodu pro všechny produkty.

- (5) Podle čl. 21 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii má Unie zajistit soudržnost mezi jednotlivými oblastmi své vnější činnosti. Podle čl. 207 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) má být společná obchodní politika prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie.
- (6) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1077⁴ pozbude platnosti dne 5. června 2024.
- (7) Dočasná opatření pro liberalizaci obchodu stanovená tímto nařízením by měla mít tuto podobu: i) pozastavení používání systému vstupní ceny u ovoce a zeleniny; ii) pozastavení celních kvót a dovozních cel a iv) pozastavení uplatňování kapitoly V a článku 24 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/478⁵. Prostřednictvím uvedených opatření tak Unie dočasně poskytne vhodnou hospodářskou a finanční podporu ve prospěch Ukrajiny a dotčených hospodářských subjektů.
- (8) S cílem předcházet podvodům by preferenční zacházení zavedené tímto nařízením mělo být podmíněno tím, že Ukrajina bude dodržovat veškeré příslušné podmínky pro získání výhod plynoucích z dohody o přidružení, včetně pravidel původu dotčených produktů a souvisejících postupů, a že Ukrajina naváže úzkou správní spolupráci s Unií podle dohody o přidružení.
- (9) Preferenční zacházení zavedené tímto nařízením by mělo být podmíněno tím, že se Ukrajina zdrží zavádění nových cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem a nových množstevních omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem, zvyšování stávající úrovně cel nebo poplatků a zavádění dalších omezení obchodu s Unií, není-li to zjevně odůvodněno okolnostmi útočné války Ruska.
- (10) Preferenční zacházení zavedené tímto nařízením by mělo být rovněž podmíněno tím, že Ukrajina bude i nadále dodržovat obecné zásady dohody o přidružení. V tomto ohledu článek 2 dohody o přidružení mimo jiné stanoví, že jejími základními prvky jsou dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod, podpora dodržování zásad svrchovanosti a územní celistvosti, nedotknutelnosti hranic a nezávislosti, jakož i boj proti šíření zbraní hromadného ničení, souvisejících materiálů a jejich nosičů. Mimoto článek 3 dohody o přidružení stanoví, že právní stát, řádná správa věcí veřejných, potírání korupce, boj proti různým formám přeshraniční organizované trestné činnosti a terorismu, podpora udržitelného rozvoje a účinného multilateralismu jsou hlavními faktory upevňování vztahů mezi stranami.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1077 ze dne 31. května 2023 o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné pro ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Ukrajinou na straně druhé (Úř. věst. L 144, 5.6.2023, s. 1).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/478 ze dne 11. března 2015 o společných pravidlech dovozu (Úř. věst. L 83, 27.3.2015, s. 16).

- (11) S výhradou posouzení provedeného Komisí v rámci pravidelného monitorování dopadu tohoto nařízení a zahájeného buď na základě řádně odůvodněné žádosti členského státu, nebo z vlastního podnětu Komise, je nezbytné stanovit možnost přijmout jakákoli nezbytná opatření týkající se dovozu jakýchkoli produktů, na které se vztahuje toto nařízení a které nepříznivě ovlivňují trh Unie nebo trh jednoho či několika členských států s obdobnými nebo přímo konkurujícími produkty. Na trzích s drůbeží, vejci a cukrem je obzvláště nejistá situace, která může poškodit zemědělské producenty v Unii, pokud by dovoz z Ukrajiny vzrostl. Je vhodné zavést automatické ochranné opatření pro vejce, drůbež a cukerné produkty, které se aktivuje, pokud množství dovezená podle tohoto nařízení překročí aritmetický průměr množství dovezených v letech 2022 a 2023.
- (12) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci k dočasnému pozastavení preferenčního zacházení stanoveného v čl. 1 odst. 1, pokud již nejsou splněny podmínky nároku na toto preferenční zacházení a k zavedení ochranných opatření v případech, kdy je trh Unie nebo trh jednoho či několika členských států s obdobnými nebo přímo konkurujícími produkty nepříznivě ovlivněn dovozem podle tohoto nařízení. Tyto pravomoci by měly být prováděny v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁶. Při přijímání prozatímních ochranných opatření by se měl, s ohledem na účinky a povahu uvedených opatření a jejich posoupnost ve vztahu k přijímání konečných ochranných opatření, použít poradní postup.
- (13) Výroční zpráva Komise o provádění prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, která je nedílnou součástí dohody o přidružení, by měla zahrnovat podrobné hodnocení týkající se provádění opatření pro liberalizaci obchodu zavedených tímto nařízením.
- (14) Vzhledem k naléhavosti situace způsobené válečnou agresí Ruska proti Ukrajině je vhodné stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedenou v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o EU, Smlouvě o fungování EU a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- (15) S ohledem na to, že platnost nařízení (EU) 2023/1077 skončí dne 5. června 2024, by toto nařízení mělo vstoupit v platnost dne 6. června 2024,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Opatření pro liberalizaci obchodu

1. Zavádí se toto preferenční zacházení:
 - a) pozastavuje se používání systému vstupní ceny na produkty, na které se uvedený systém vztahuje podle přílohy I-A dohody o přidružení. Na dovoz těchto produktů se nepoužijí žádná cla;

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- b) pozastavují se všechny celní kvóty stanovené podle přílohy I-A dohody o přidružení a u produktů, na které se tyto kvóty vztahují, se povoluje bezcelní dovoz z Ukrajiny do Unie.
2. Uplatňování kapitoly V a článku 24 nařízení (EU) 2015/478, pokud jde o dovoz pocházející z Ukrajiny, se dočasně pozastavuje.

Článek 2

Podmínky nároku na preferenční zacházení

Preferenční zacházení uvedené v čl. 1 odst. 1 je podmíněno:

- a) dodržováním pravidel původu produktů a souvisejících postupů stanovených v dohodě o přidružení;
- b) tím, že se Ukrajina zdrží zavádění nových cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem a nových množstevních omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem na dovoz pocházející z Unie, zvyšování úrovně platných cel nebo poplatků a zavádění jakýchkoli dalších omezení obchodu s Uníí, včetně diskriminačních vnitřních správních opatření, není-li to zjevně ospravedlněno válečnými okolnostmi, a
- c) tím, že Ukrajina bude dodržovat demokratické zásady, lidská práva a základní svobody a zásadu právního státu a bude pokračovat ve vynakládání soustavného a trvalého úsilí v oblasti potírání korupce a protiprávní činnosti, jak stanoví články 2, 3 a 22 dohody o přidružení.

Článek 3

Dočasné pozastavení

- 1. Pokud Komise shledá, že existují dostatečné důkazy o tom, že Ukrajina podmínky stanovené v článku 2 nedodržuje, může prostřednictvím prováděcího aktu úplně nebo částečně pozastavit preferenční zacházení stanovené v čl. 1 odst. 1. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 3.
- 2. Požádá-li členský stát Komisi, aby pozastavila některé z preferenčních zacházení z toho důvodu, že Ukrajina nedodržuje podmínky stanovené v čl. 2 písm. b), předloží Komisi do čtyř měsíců od této žádosti odůvodněné stanovisko, zda je tvrzení o nedodržení podmínek Ukrajinou opodstatněné. Dospěje-li Komise k závěru, že tvrzení je opodstatněné, zahájí postup uvedený v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 4

Ochranná opatření

- 1. Pokud je produkt, na který se vztahuje čl. 1 odst. 1, pocházející z Ukrajiny dovážen za podmínek, které nepříznivě ovlivňují trh Unie nebo trh jednoho či několika členských států s obdobnými nebo přímo konkurujícími produkty, může Komise prostřednictvím prováděcího aktu uložit jakékoli opatření, které je nezbytné. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 3.

Tato opatření mohou být uložena na dobu nezbytnou k vyrovnaní nepříznivých účinků na trh Unie nebo trh jednoho či několika členských států s obdobnými nebo přímo konkurujícími produkty.
- 2. Komise pravidelně monitoruje dopad tohoto nařízení s přihlédnutím k informacím o vývozu, dovozu, cenách na trhu Unie nebo trhu jednoho či několika členských států a

výrobu produktů, na něž se vztahují opatření pro liberalizaci obchodu podle čl. 1 odst. 1 písm. b), v Unii.

O výsledcích tohoto pravidelného monitorování informuje Komise členské státy každé dva měsíce počínaje vstupem tohoto nařízení v platnost.

3. Komise provede posouzení situace na trhu Unie nebo trhu jednoho či několika členských států s obdobnými nebo přímo konkurujícími produkty s cílem uložit opatření v souladu s odstavcem 1. Toto posouzení se zahájí:
 - a) na základě řádně odůvodněné žádosti členského státu obsahující dostatečné důkazy *prima facie*, které má tento členský stát přiměřeně k dispozici podle odstavce 4 o dovozu nepříznivě ovlivňujícím trh uvedený v odstavci 1, nebo
 - b) z vlastního podnětu, pokud je Komisi zřejmé, že existují dostatečné důkazy *prima facie* o dovozu nepříznivě ovlivňujícím trh, který je uveden v odstavci 1.

Posouzení uvedené v prvním pododstavci musí být ukončeno do čtyř měsíců od jeho zahájení.

4. Při provádění posouzení podle odstavce 3 vezme Komise v úvahu veškerý relevantní vývoj na trhu, včetně dopadu dotčeného dovozu na situaci na trhu Unie nebo trhu jednoho či několika členských států s obdobnými nebo přímo konkurujícími produkty. Toto posouzení musí zahrnovat mimo jiné tyto faktory:
 - a) tempo a rozsah nárůstu dovozu dotčeného produktu z Ukrajiny v absolutních a relativních číslech;
 - b) dopad dotčeného dovozu na výrobu a ceny v Unii nebo v jednom či několika členských státech, přičemž se zohledňuje vývoj dovozu z jiných zdrojů.

Tento seznam není vyčerpávající a lze vzít v úvahu i další relevantní faktory.

5. V kritické situaci, v níž by každé prodlení vedlo k obtížně napravitelné škodě, může Komise prozatímně uložit jakékoli opatření, které je nezbytné, prostřednictvím prováděcího aktu. Taková opatření mohou být uložena pouze na základě řádně odůvodněné žádosti členského státu podle odst. 3 písm. a) tohoto článku a musí být přijata do 21 dnů od obdržení žádosti. Tento prováděcí akt se přijme poradním postupem podle čl. 5 odst. 4. Trvání prozatímního ochranného opatření nepřesáhne 120 dní.
6. Pokud se Komise na základě posouzení uvedeného v odstavci 3 domnívá, že trh Unie nebo trh jednoho či více členských států s obdobnými nebo přímo konkurujícími produkty byly nepříznivě ovlivněny, a má v úmyslu uložit konečné opatření podle odstavce 1, zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* oznámení o zavedení těchto opatření. Toto oznámení musí obsahovat shrnutí hlavních výsledků posouzení a stanovit lhůtu, v níž mohou zúčastněné strany písemně předložit svá stanoviska. Tato lhůta nesmí být delší než deset dnů ode dne zveřejnění oznámení.
7. Pokud v období od 6. června do 31. prosince 2024 kumulativní objemy dovozu buď vajec, nebo drůbeže, či cukru od 1. ledna 2024 dosáhnou příslušného aritmetického průměru objemů dovozu zaznamenaných v letech 2022 a 2023, Komise poté, co informuje Výbor pro ochranná opatření zřízený podle čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2015/478, do 21 dnů:
 - (a) znovu zavede pro tento produkt do 31. prosince 2024 odpovídající celní kvótu pozastavenou podle čl. 1 odst. 1 písm. b) a

- (b) zavede od 1. ledna buď celní kvótu rovnající se pěti dvanáctinám uvedeného aritmetického průměru, nebo odpovídající celní kvótu pozastavenou na základě čl. 1 odst. 1 písm. b), a to podle toho, která hodnota je vyšší.

Pokud v období od 1. ledna do 5. června 2025 kumulativní objemy dovozu buď vajec, nebo drůbeže, či cukru pro období od 1. ledna 2025 dosáhnou pěti dvanáctin příslušného aritmetického průměru objemů dovozu zaznamenaných v letech 2022 a 2023, Komise poté, co informuje Výbor pro ochranná opatření, do 21 dnů znovu zavede pro tento produkt odpovídající celní kvótu pozastavenou podle čl. 1 odst. 1 písm. b).

Pro účely tohoto odstavce se výrazy vejce, drůbež a cukr vztahují na všechny produkty, na které se vztahují příslušné celní kvóty uvedené v dodatku přílohy I-A dohody o přidružení pro vejce a albuminy, drůbeží maso a přípravky z drůbežího masa a cukry, a aritmetický průměr se vypočítá vydělením součtu objemů dovozu v letech 2022 a 2023 dvěma.

8. Pokud Komise uloží opatření podle odstavce 1, 5 nebo 7, kterým se znovu zavádí celní kvóta pozastavená podle čl. 1 odst. 1 písm. b), zohlední se při správě této celní kvóty množství dovezené během kalendářního roku, v němž Komise toto opatření ukládá.

Článek 5

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro celní kodex zřízený podle čl. 285 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013⁷ s ohledem na čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Komisi je nápomocen Výbor pro ochranná opatření zřízený podle čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2015/478 s ohledem na čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.
4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 6

Posuzování uplatňování opatření pro liberalizaci obchodu

Do výroční zprávy Komise o provádění prohloubené a komplexní zóny volného obchodu se zahrne podrobné posouzení týkající se uplatňování opatření pro liberalizaci obchodu stanovených v tomto nařízení a v případě nutnosti i posouzení sociálního dopadu těchto opatření na Ukrajině a v Unii. Informace o dovozu produktů podle čl. 1 odst. 1 písm. b) se zpřístupní na internetových stránkách Komise a aktualizují se každý měsíc.

Článek 7

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dne 6. června 2024.

Toto nařízení se použije do 5. června 2025.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ PRO NÁVRH S ROZPOČTOVÝM DOPADEM
VÝLUČNĚ NA STRANĚ PŘÍJMŮ

1. NÁZEV NÁVRHU:

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o dočasné liberalizaci obchodu doplňující obchodní koncese použitelné pro ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Ukrajinou na straně druhé

2. ROZPOČTOVÉ POLOŽKY:

Kapitola 12 článek 120

Částka zahrnutá do rozpočtu na rok 2024: **24 620 400 000 EUR**

3. FINANČNÍ DOPAD

☐ Návrh nemá žádné finanční dopady.

☒ Návrh nemá finanční dopad na výdaje, má však finanční dopad na příjmy s následujícím účinkem:

Rozpočtová položka	Příjmy	Období: část roku 2024 – část roku 2025* (v milionech EUR, zaokrouhleno na jedno desetinné místo)
Kapitola 12 článek 120 ⁸	<i>Dopad na vlastní zdroje</i>	33,4
Celkem		

* Období jednoho roku od vstupu tohoto nařízení v platnost

Výpočty vycházejí z objemu dovozu produktů, na něž se vztahuje navrhované nařízení, nad rámec roční bezcelní kvóty (tj. 40 celních kvót) v roce 2021.

Na základě výše uvedených výpočtů se ztráta příjmů z tradičních vlastních zdrojů vyplývající z navrhovaného nařízení odhaduje na 44,5 milionu EUR (hrubá částka včetně nákladů na výběr) x 0,75 = 33,4 milionu EUR pro dané období.

4. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM

S cílem předcházet podvodům by nárok na výhody plynoucí z obchodních opatření zavedených navrhovaným nařízením měl být podmíněn tím, že Ukrajina bude dodržovat veškeré příslušné podmínky pro získání výhod plynoucích z dohody o přidružení, včetně

⁸ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (zemědělské odvody, dávky z cukru, cla), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 25 % nákladů na výběr.

pravidel původu dotčených produktů a souvisejících postupů, a že Ukrajina naváže úzkou administrativní spolupráci s Unií podle dohody o přidružení.